

Център Амалипе

ПРОГРАМА
НАМАЛЯВАНЕ НА ОТПАДАНЕТО НА РОМСКИТЕ
УЧЕНИЦИ ОТ УЧИЛИЩЕ
„ВСЕКИ УЧЕНИК ЩЕ БЪДЕ ОТЛИЧНИК“

www.amalipe.com www.romaeducation.com

ТРЪСТ
ЗА СОЦИАЛНА
АЛТЕРНАТИВА

ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА
ПРИБОЩАВАНЕ НА УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ

.....
/Име на училището, населено място/

Програмата следва да бъде в съответствие със Стратегията за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства (одобрена от Министъра на образованието и науката на 12.06.2015 г.), глава „Образование“ от Общинския план за интеграция на ромите (*проверете дали вашата община има такъв*), както и със Стратегията за развитие на училището

Насоки за изготвянето на програмата:

Успешната програма е документ, който ще бъде изпълняван от цялото училище: на практика всички учители, учениците, родителите. Затова в изготвянето и трябва да участва цялата училищна общност. Не допускайте грешката програмата да се направи и реализира само от директора и 1-2 активни учители – ефектът ѝ ще бъде минимален. За изготвянето на Програмата направете:

1. Представете на идеята за Училищна програма на педагогически съвет. Определете поне 4 колеги, които ще бъдат отговорни за изготвянето на програмата: главният учител; учителят по СИП „Фолклор на етносите“; отговорник за дейностите по активизиране на учениците; отговорник за дейностите с родителите. Колкото повече колеги реално се включат в изготвянето на програмата, толкова по-лесно ще е изпълнението ѝ;
2. Направете среща с ученическия съвет/парламент и друга среща с родителския клуб или Обществения съвет. Запознайте ги с идеята за Училищната програма. Представете им екипа, който ще я изготвя. Попитайте ги за нещата, които те смятат, че трябва да се заложат. *Често учениците и родителите дават много евристични идеи. Разбира се, възможно е да предложат тривиални неща – от вас зависи да модерирате процеса!*
3. Приемете окончателния вариант на Програмата на педагогически съвет

Поради съкратените срокове, в които РУО изисква Училищната програма за новата учебна 2016 / 17 г., вероятно няма да можете да спазите този алгоритъм. Приложете го през следващата учебна година!

От вас зависи да превърнете Училищната програма от „досадно изискване“ на закона и РУО в инструмент, който да ви помогне да интегрирате учениците от уязвими групи!

I. АНАЛИЗ НА СИТУАЦИЯТА (SWOT):

ЦЕНТЪР ЗА МЕЖДУЕТНИЧЕСКИ ДИАЛОГ И ТОЛЕРАНТНОСТ
“АМАЛИПЕ”, ВЕЛИКО ТЪРНОВО

Велико Търново 5000, п.к. 113; 062/600-224;

e-mail: center_amalipe@yahoo.com, amalipe.edu@gmail.com <http://amalipe.com>

Център Амалипе

**ПРОГРАМА
НАМАЛЯВАНЕ НА ОТПАДАНЕТО НА РОМСКИТЕ
УЧЕНИЦИ ОТ УЧИЛИЩЕ
„ВСЕКИ УЧЕНИК ЩЕ БЪДЕ ОТЛИЧНИК“**

**ТРЪСТ
ЗА СОЦИАЛНА
АЛТЕРНАТИВА**

www.amalipe.com www.romaeducation.com

Опишете вашето училище и основните проблеми, с които се сблъсквате при обучението на учениците от уязвими групи (вкл. кои са уязвимите групи във вашето училище) и интегрирането им. В анализа включете:

- *училище*: опишете колко ученици обучавате през последните три години (можете да направите таблица), колко от тях са от уязвими групи (не поименно!, а приблизителен брой / процент), персонал (педагогически и непедагогически), база;

- *ученици от уязвими групи*: посочете кои са уязвимите групи във вашето училище. Напр.: ученици със СОП, ученици от етническите малцинства, ученици от бедни семейства, ученици, чиито родители са в чужбина и т.н. *Определете уязвимите групи според спецификата на вашето училище! Нужна ви е конкретика, а не теория;*

- *описание на уязвимите групи*: посочете основни особености на всяка от уязвимите групи: кое ги прави уязвими в образователно отношение? Напр. Ромските умченици от кои ромски групи са, всички ли са уязвими, владеят ли добре български език, посещават ли редовно училище и др. ;

- *родители*: опишете участието и ангажираността на родителите на учениците от уязвими групи с училищния живот: какви са пречките, имате ли училищно настоятелство и Обществен съвет, участват ли родители на учениците от уязвими групи в него, какво е участието в родителски срещи, др.

II. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА:

Обща цел на програмата:

Предоставяне на равни възможности на учениците от уязвими групи и гарантиране на тяхното качествено образование и участие в училищния живот заедно с останалите ученици

Специфични цели на програмата:

Какви цели си поставяте с настоящата програма? Кои от посочените проблеми смятате да разрешите чрез нея? Бъдете възможно по-конкретни

В съответствие със Стратегията за образователна интеграция можете да транспониате нейните специфични цели:

1. Пълноценна социализация на учениците от уязвими групи.
2. Гарантиране на равен достъп до качествено образование за учениците от уязвими групи.
3. Утвърждаване на интеркултурното образование като неотменна част от учебния процес и училищния живот
4. Съхраняване и развиване на културната идентичност на учениците от етническите малцинства.

**ЦЕНТЪР ЗА МЕЖДУЕТНИЧЕСКИ ДИАЛОГ И ТОЛЕРАНТНОСТ
“АМАЛИПЕ”, ВЕЛИКО ТЪРНОВО**

Велико Търново 5000, п.к. 113; 062/600-224;

e-mail: center_amalipe@yahoo.com, amalipe.edu@gmail.com <http://amalipe.com>

Център Амалипе

ПРОГРАМА
НАМАЛЯВАНЕ НА ОТПАДАНЕТО НА РОМСКИТЕ
УЧЕНИЦИ ОТ УЧИЛИЩЕ
„ВСЕКИ УЧЕНИК ЩЕ БЪДЕ ОТЛИЧНИК“

ТРЪСТ
ЗА СОЦИАЛНА
АЛТЕРНАТИВА

www.amalipe.com www.romaeducation.com

Последните две цели могат да бъдат обединени в една. Определете специфични цели и спрямо други уязвими групи.

Определяйки целите, бъдете максимално конкретни какво можете да постигнете за една година. Използвайте като база състоянието през предходната година и си поставете амбициозни, но постижими цели!

III. ЦЕЛЕВИ ГРУПИ

В Анализа сте определили кои са уязвимите групи във вашето училище. Тук посочете спрямо кои от тях са необходими целенасочени действия за подсигуряване на равния достъп. Напр., може да решите, че учениците, чиито родители са в чужбина са уязвима група, но не е необходимо да предприемате специални действия за подсигуряване на техния равен достъп.

IV. ДЕЙНОСТИ

Опишете дейностите, които планирате през следващата учебна година за да изпълните Програмата. За всяка дейност предвидете отговорник и участници, срок и начин за изпълнение. Бъдете конкретни при определянето на резултатите.

Препоръчваме при определянето на дейностите да предвидите дейности спрямо всеки от участниците в училищния живот: ученици, родители, учители. Включете минималните задължителни елементи, както и други, които прецените. Всяко училище само определя какви конкретни дейности ще реализира за предоставяне на равни възможности. Не допускайте грешката да заложите в програмата единствено дейности, които така или иначе организирате (напр. тържества, екскурзии...): такива може да присъстват, но Програмата трябва да съдържа и нови, същностни елементи, които да променят средата в училище.

В съответствие със Стратегията за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства и с оглед на прилагането на вече доказал се успешен опит, можете да включите примерни дейности като:

По специфична цел 1:

- 1.1. Развитие на дейността на Ученическия парламент и включване на ученици от уязвими групи в него;
- 1.2. Въвеждане на практиката на „ученици – наставници“;
- 1.3. Работа с родителите / ангажна родителите на учениците от уязвимите групи: Едва ли има съмнение, че ангажираността на родителите е ключов фактор както за превенцията на отпадането от училище / детската градина, така и за превръщането на самото училище / детска градина в център на местната общност. Ангажирането и овластяването на родителите е „мисия възможна“, за което препоръчваме следните поддейности:

- 1.3.1. Създаване на база-данни за семействата на учениците (ако броят на семействата е голям, под-дейността може да се ограничи до семействата на застрашените от отпадане): на базата на анкетиране „от врата на врата“. Тя следва да съдържа информация за

**ЦЕНТЪР ЗА МЕЖДУЕТНИЧЕСКИ ДИАЛОГ И ТОЛЕРАНТНОСТ
“АМАЛИПЕ”, ВЕЛИКО ТЪРНОВО**

Велико Търново 5000, п.к. 113; 062/600-224;

e-mail: center_amalipe@yahoo.com, amalipe.edu@gmail.com <http://amalipe.com>

Център Амалипе

**ПРОГРАМА
НАМАЛЯВАНЕ НА ОТПАДАНЕТО НА РОМСКИТЕ
УЧЕНИЦИ ОТ УЧИЛИЩЕ
„ВСЕКИ УЧЕНИК ЩЕ БЪДЕ ОТЛИЧНИК“**

**ТЪРЪСТ
ЗА СОЦИАЛНА
АЛТЕРНАТИВА**

www.amalipe.com www.romaeducation.com

образователния, социалния и икономическия статус на семействата, мобилност (склонност към пътувания в чужбина и други региони на страната) и други фактори, които са важни за успешната работа с учениците и техните семейства

1.3.2. Създаване и развитие на Родителски клуб във всяко от обхванатите училища: Родителският клуб е най-ефективната форма за ангажиране на родителите в над 80 % от родителските общности. Център Амалипе има разработена методология за организиране на дейността на Родителския клуб с конкретните стъпки, които са проверени в практиката;

1.3.3. Индивидуална работа с родители, които възпрепятстват децата си от редовна посещаемост на училище;

1.3.4.. Провеждане на кампании сред родителите и местната общественост: кампании за повишаване на родителската отговорност и подкрепа за образованието, кампании за преодоляване на негативни обществени нагласи, основани на етнически произход и религия;

1.4. Подкрепа на ученици от уязвими групи за продължаване на образованието в гимназиалния етап и за успешно завършване на средно образование

1.4.1. Провеждане на кампании сред завършващите 7 и 8-ми клас и техните родители;

1.4.2. Преодоляване на социалните пречки пред младежите от уязвимите групи, желаещи да продължат средно образование: закупуване на учебници, организиране на транспорт и др.

1.4.3. Допълнителни интерактивни занимания за подобряване на езиковите умения по български език: вкл. прилагане и използване на театрални техники за подобряване на българския език, прилагане на различни литературни форми за повишаване на езиковите умения

По специфична цел 2:

2.1. Подпомагане на образованието в етнически смесена среда: в различните типове училища това може да стане по различен начин. Напр.: превенция на напускането на български ученици (в етнически смесените училища), организиране на съвместни дейности с други училища (за ученици с преобладаващ ромски състав) и т.н.

2.2. Назначаване на „помощник на учителя“, където има необходимост от допълнителни образователно-възпитателни дейности с ученици от уязвимите групи

2.3. Разработване на целесъобразни за различните училища механизми за максимален обхват на децата, подлежащи на задължително образование.

**ЦЕНТЪР ЗА МЕЖДУЕТНИЧЕСКИ ДИАЛОГ И ТОЛЕРАНТНОСТ
„АМАЛИПЕ“, ВЕЛИКО ТЪРНОВО**

Велико Търново 5000, п.к. 113; 062/600-224;

e-mail: center_amalipe@yahoo.com, amalipe.edu@gmail.com <http://amalipe.com>

Център Амалипе

ПРОГРАМА
НАМАЛЯВАНЕ НА ОТПАДАНЕТО НА РОМСКИТЕ
УЧЕНИЦИ ОТ УЧИЛИЩЕ
„ВСЕКИ УЧЕНИК ЩЕ БЪДЕ ОТЛИЧНИК“

ТРЪСТ
ЗА СОЦИАЛНА
АЛТЕРНАТИВА

www.amalipe.com www.romaeducation.com

- 2.4. Осигуряване на разнообразни форми на допълнителна подкрепа за децата от уязвимите групи за изравняване на стартовите им позиции при постъпване в образователната система.
- 2.5. Осигуряване при необходимост на допълнително обучение по български език
- 2.6. Осигуряване на допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна образователна сред, включително за преподаване на български език на деца, за които той не е майчин.
- 2.7. Допълнителна работа с ученици, застрашени от отпадане и/или преждевременно напускане на училище.

По специфични цели 3 и 4: Дейностите за съхраняване и развитие на културната идентичност и за въвеждане на интеркултурно образование са изключително важни, тъй като от една страна помагат на децата и родителите от малцинствата да почувстват училището като сигурно място, което е най-добрата превенция на отпадането, а от друга страна – водят до формирането на толерантност у всички деца и родители. Препоръчваме следните дейности:

- 3.1. Въвеждане на часове по „Фолклор на етносите – ромски фолклор“: във факултативната подготовка, разширената подготовка, заниманията по интереси; с участието на ученици от всички етноси в училището;
- 3.2. Въвеждане на интеркултурни знания в часовете от ЗП: могат да се предвидят разходи за открити уроци и др.;
- 3.3. Въвеждане на интеркултурни елементи в заниманията по интереси и извънкласните дейности: трябва много ясно да се обясни, че тези дейности няма да дублират дейностите по „Твоят час“;
- 3.4. Организиране на цикъл от тържества по повод календарни и други празници като: Васильовден, Гергьовден, Великден, Рамазан Байрам и Курбан Байрам, Международния ден на ромите 8 април, Денят на толерантността 16 ноември и т.н.: добре е в тях да участват както ученици, така и родители;
- 3.5. Участие в Детския ромски фестивал „Отворено сърце“ във В. Търново и др.

Очаквани резултати: За всяка дейност предвидете конкретни резултати

Отговорници:

ЦЕНТЪР ЗА МЕЖДУЕТНИЧЕСКИ ДИАЛОГ И ТОЛЕРАНТНОСТ
„АМАЛИПЕ“, ВЕЛИКО ТЪРНОВО

Велико Търново 5000, п.к. 113; 062/600-224;

e-mail: center_amalipe@yahoo.com, amalipe.edu@gmail.com <http://amalipe.com>

Център Амалипе

ПРОГРАМА
НАМАЛЯВАНЕ НА ОТПАДАНЕТО НА РОМСКИТЕ
УЧЕНИЦИ ОТ УЧИЛИЩЕ
„ВСЕКИ УЧЕНИК ЩЕ БЪДЕ ОТЛИЧНИК“

www.amalipe.com www.romaeducation.com

ТЪРЪСТ
ЗА СОЦИАЛНА
АЛТЕРНАТИВА

ЦЕНТЪР ЗА МЕЖДУЕТНИЧЕСКИ ДИАЛОГ И ТОЛЕРАНТНОСТ
“АМАЛИПЕ”, ВЕЛИКО ТЪРНОВО

Велико Търново 5000, п.к. 113; 062/600-224;

e-mail: center_amalipe@yahoo.com, amalipe.edu@gmail.com <http://amalipe.com>
